

Spis treści

Wprowadzenie	7
1. Przestrzeń miejska jako kategoria badawcza lingwistyki	17
1.1. Językowe i kulturowe elementy przestrzeni miejskiej	22
2. Dialekty miejskie w Polsce, Czechach i Rosji	31
2.1. Dialekty miejskie w Polsce	31
2.1.1. Sytuacja językowa	31
2.1.2. Definicja dialektu miejskiego i jego cechy w polskiej literaturze przedmiotu	32
2.1.3. Przegląd wybranych polskich dialektów miejskich	35
2.1.4. Zarys historii Warszawy i jej obywateli	39
2.1.5. Gwara warszawska	40
2.1.6. Konkluzja	45
2.2. Dialekty miejskie w Czechach	47
2.2.1. Sytuacja językowa	47
2.2.2. Definicja dialektu miejskiego i jego cechy w czeskiej literaturze przedmiotu	50
2.2.3. Przegląd wybranych czeskich dialektów miejskich	52
2.2.4. Zarys historii Brna i jego obywateli	57
2.2.5. Dialekt miejski Brna	60
2.2.6. Hantec	63
2.2.7. Konkluzja	69
2.3. Dialekty miejskie w Rosji	72
2.3.1. Sytuacja językowa	72
2.3.2. Próba zdefiniowania dialektu miejskiego Moskwy w rzeczywistości języka rosyjskiego	73
2.3.3. Próba zdefiniowania dialektu miejskiego Moskwy	78
2.3.4. Przegląd wybranych rosyjskich dialektów miejskich	83
2.3.5. Zarys historii Moskwy i jej obywateli	86
2.3.6. Dialekt miejski Moskwy	87
2.3.7. Konkluzja	93
3. Założenia metodologiczne rekonstrukcji przestrzeni miejskich w dialektach miejskich Warszawy, Brna i Moskwy	95
3.1. Klasyfikacja semantyczna leksyki	102

4. Składowe językowo-kulturowego obrazu przestrzeni miejskich Warszawy, Brna i Moskwy	111
4.1. Leksykalny portret mieszkańca Warszawy, Brna i Moskwy	112
4.1.1. Człowiek w wymiarze fizycznym i psychicznym	112
4.1.2. Grupy kulturowe	127
4.1.3. Dyskursy grup kulturowych	133
4.2. Przedmioty w miejskiej przestrzeni kulturowej – dialektalne nazwy pospolite i nieoficjalna urbanonimia	143
4.2.1. Dialektalne nazwy pospolite	147
4.2.2. Nieoficjalna urbanonimia	154
4.3. Elementy obcojęzyczne w przestrzeniach kulturowych Warszawy, Brna i Moskwy	168
5. Językowo-kulturowy obraz przestrzeni miejskich Warszawy, Brna i Moskwy. Próba syntezy	181
5.1. Leksykalny portret mieszkańca Warszawy, Brna i Moskwy	182
5.2. Przedmioty w miejskiej przestrzeni kulturowej – dialektalne nazwy pospolite i nieoficjalna urbanonimia	188
5.3. Elementy obcojęzyczne w przestrzeniach kulturowych Warszawy, Brna i Moskwy	197
Zakończenie	201
Summary	207
Streszczenie	209
Wykaz skrótów	211
Wykaz cytowanej literatury	213
Indeks nazwisk	229